

Kompetensrådsträff 2011-03-17

Inledning

Det nationella kompetensrådet träffades för tredje gången dagen efter den nationella konferensen om "Möjligheter, utmaningar och kompetens inom funktionshinderområdet!" Syftet med den var att följa upp förra årets konferens genom att berätta vad som är på gång nationellt. Det var efter förra årets konferens som tanken på att starta ett nationellt kompetensråd väcktes. Vid den konferensen var det många deltagare som sa "det här får inte vara en engångshändelse, det måste vara början på något och det behöver finnas nationell samverkan". Det gjorde att projektledningen i Carpe tog initiativ och bjöd in till ett nationellt kompetensråd.

Efter en inledande presentationsrunda, där det kunde konstateras att rådet nu utökats med representation från fler regioner, fortsatte vi med en reflektion över gårdagens konferens.

Backspegel över gårdagen

En samstämmig uppfattning är att det är positivt att träffa kollegor från hela landet och diskutera kompetensfrågan. Årets konferens var, till skillnad mot förra årets, en mer traditionell konferens med en rad olika föreläsare från olika myndigheter som på olika sätt är viktiga aktörer för funktionshinderområdet. Det gäller nu att fortsätta påverka dessa aktörer i en positiv anda, så att funktionshinderområdet blir både synliggjort och tydliggjort för olika beslutsfattare. Viktiga aktörer är Socialdepartementet, SKL, Socialstyrelsen, Skolverket och Myndigheten för yrkeshögskola. Den sistnämnda myndigheten var på konferensen tydlig med att de ser kompetensrådet som en möjlig aktör att ha som bollplank och diskussionspart i frågor som rör utbildningsbehov inom funktionshinderområdet. En inbjudan som genast följdes upp med en inbjudan till diskussion vid kommande träff med rådet.

Det är även viktigt att vi från branschen nu ser vilka möjligheter vi faktiskt har att påverka innehållet i kommande Barn och fritidsprogrammet och Vård och omsorgsprogrammet. Som Skolverkets representant sa vid konferensen; se till att finnas med i lokala programråd och visa vilken kompetens som är viktig för funktionshinderområdet.

Brevet till SKL

Det brev till SKL som var resultatet av kompetensrådets första möte i slutet av september 2010, skickades i väg den 21 december och i februari fick vi återkoppling från SKL i form av ett formellt svar, som är utskickat till rådets deltagare och även finns på Carpes hemsida, under Nationellt perspektiv. I svaret sägs "att SKL anser att en diskussion om behovet av utbildning av personal inom funktionshinderområdet behöver intensifieras.", något som även togs upp av Britt-Inger Kajnäs under gårdagens konferens.

Vi diskuterade hur vi kan nå ytterligare kommuner, utöver de 105 som i dagsläget sagt att de stöder brevet. De regioner som inte är representerade i rådet, delades upp mellan de närvarande för att ta direkt kontakt gällande både representation i rådet och spridning av brevet. Det är troligtvis så att brevet inte nått ut till alla kommuner och det är värt ett nytt försök att få fler kommuner att stödja brevet. Senast sista maj kan kommuner som vill stödja brevet höra av sig till Carina Schmidt som sen skickar det en ytterligare gång till SKL.

Vad händer i regionerna

Vid föregående träff gjordes en presentation av vad som händer i respektive region/kommun när det gäller kompetensfrågan. Då det var väldigt mycket spännande på gång i landet, så bestämdes det att en utförligare beskrivning med axplock av vad som är på gång, kommer att presenteras på Carpes hemsida. Än finns ingenting av detta presenterat, då det hittills bara kommit in material från tre – fyra kommuner/regioner men den kommer att läggas ut inom kort. Alla är välkomna att skicka in ytterligare bidrag.

Yrkeskrav presentation och diskussion.

Vid föregående möte påbörjades en diskussion om kompetens och kompetensnivåer och det konstaterades att arbete pågår på olika håll i landet med att identifiera vad man ska kunna, ta fram yrkeskrav samt identifiera kompetensområden. Exempelvis har Carpe under ett och ett halvt år arbetat med att vidareutveckla de yrkeskrav som tagits fram i det tidigare projektet "Modellarbetsplatser". Liv Mannberg projektledare i Carpe som har ansvarat för arbetet tillsammans med en grupp chefer, presenterade yrkeskraven och dess användningsområden tillsammans med Anna Thomsson, en av cheferna

i arbetsgruppen.

Deltagarna vid dagens möte var mycket positiva till arbetet med yrkeskraven och frågor ställdes genast kring möjligheten att få mer information kring detta på hemmaplan. Carpe vill självklart sprida dessa yrkeskrav, men har ingen möjlighet att åka ut till enstaka kommuner. Om det däremot är regioner/ flera kommuner i samverkan så kan det absolut vara aktuellt. Hör av er om det finns intresse för det. Förhoppningen är att yrkeskraven används, "tala om var de kommer ifrån" men låt det vara ett enhetligt material - låt inte tusen blommor blomma". De ska alltså användas i den form de nu har eller inte alls. Däremot så tar Carpe gärna emot synpunkter för att göra förbättringar.

Yrkeskraven har tagits fram i samverkan med Kravmärkt yrkesroll ("fortsättningen" på Modellarbetsplatser) bl.a. i syfte att ta tillvara deras erfarenheter av validering mot yrkeskrav. Kravmärkt yrkesroll har i sin tur ett nära samarbete med OCN för att kvalitetssäkra äldreomsorgens yrkeskrav och valideringsmodell utifrån OCN:s metod. Yrkeskraven inom funktionshinderområdet ska nu kvalitetssäkras på samma sätt, enligt OCN:s metod. Mer om OCN finns på <http://ocn.se/>

På Carpes hemsida under "Arbets- och studiematerial" finns allt material om Yrkeskrav inklusive den presentation som Liv och Anna höll.

Vad är Kompetensrådets nästa steg? Vad vill vi?

Det är tydligt att det finns ett stort behov av att diskutera olika frågor, problem och utvecklingsområden och det är viktigt att Kompetensrådet inte bara blir just ett diskussionsforum utan fokuserar på det som är den viktigaste uppgiften för kompetensrådet: att vara ett forum för strategisk påverkan - ett forum för att synliggöra, tydliggöra samt marknadsföra verksamhetsområdet, samt arbeta med framtidsanalyser. Den viljeyttring/syfte som formulerades vid första träffen håller. Då formulerades:

Kompetensrådet vill vara en drivkraft som genom samverkan utvecklar och påverkar kompetensfrågan på den nationella nivån.

Detta under förutsättning att ser kompetensfrågan i alla dess aspekter.

Målet är att få samtliga regioner representerade i rådet och kontakter kommer att tas med dem som ännu inte är med (enligt ovan). Det optimala är en representant per region, (ett par från större) som har kontakt med kommunerna i respektive region. Eget intresse bör alltså inte räckta till deltagande utan att man på något sätt når övriga kommuner i regionen – via strukturerat samarbete, nätverk, regionalt V & Omsorgscollege eller liknande (Enligt SKL:s indelning finns det 25 regioner.) Om alla regioner är representerade skulle det bli ca 30 deltagare och det behöver utses ett verkställande utskott, till att börja med gällande en av de strategiska frågor vi bestämde oss för att arbeta vidare med (se längre fram i anteckningarna). Vilka som ska ingå beslutades inte utan Carina och Carin fick i uppdrag utse dessa. Utöver ett kontinuerligt VU kan det kanske vara läge framöver att utse arbetsutskott för olika frågor.

[Klicka här för att se vilka som deltar i VU](#)

[Klicka här för att läsa dokumentation från VU:s första möte 16-17 juni](#)

Struktur för fortsatt arbete

SKL

Fortsatt dialog ska föras med SKL. Ett förslag är att det bör finnas representation från SKL med i kompetensrådet. Ett annat förslag är att undersöka möjligheten att förlägga nästa kompetensråd hos SKL. (Efter mötet ställdes frågan till SKL med positivt svar.)

Beslutades även att försöka öka antalet kommuner/regioner i rådet för att öka tyngden och legitimiteten. De som inte finns med kommer att kontaktas av deltagare i rådet, med information dels om det nationella kompetensrådet, dels om brevet till SKL som vi avser att skicka in ytterligare en gång när fler kommuner säger sig stödja brevet.

Socialstyrelsen

Då Socialstyrelsen just nu håller på att ta fram ett Allmänt råd för kompetens inom äldreomsorgen, är en fråga vad som ska till för att ett sådant ska tas fram även inom funktionshinderområdet? Kompetensrådet vill påvisa för Socialstyrelsen vikten av att det finns kompetensbeskrivning även inom funktionshinderområdet. De yrkeskrav som presenterades vid dagens möte skulle mycket väl kunna fungera som grund för ett sådant.

Socialdepartementet

Socialdepartementet är förstås en oerhört viktig aktör och här gäller det att fortsätta arbetet med att få till stånd ett möte med ”ansvariga” för att på plats få tillfälle att synliggöra och tydliggöra funktionshinderområdet. Beslutades att Carpes projektledning ansvarar för att tillsätta ett verkställande utskott från kompetensrådet, som förhoppningsvis kan träffa representanter från departementet under våren. Även LSS kommitténs ledamöter och främst Kenneth Johannesson kan vara aktörer att kontakta framöver.

Myndigheten för Yrkehögskola

Som tidigare nämnts, öppnade representanten från myndigheten upp för fortsatt dialog med kompetensrådet, redan vid gårdagens konferens. Fortsatt kontakt kommer att hållas och ett förslag är att bjuda myndigheten in till nästa möte.

Föreningen Sveriges socialchefer

Förslag från flera av kompetensrådets deltagare var att vi bör använda oss av föreningen Sveriges socialchefer som har årliga träffar i september och ett förslag är att kompetensrådet ”bjuder in sig” till dessa dagar för att där lyfta frågan. Flera av de närvarande ingår i föreningen och/eller hade en koppling till styrelsen och kan lobba. Socialcheferna har också ett nätverk med SKL.

Personalchefer

Även personalchefer kan vara viktiga funktioner att påverka när det handlar om strategisk kompetensförsörjning. Dock ser personalfunktionerna olika ut i olika kommuner där de i vissa inte har något med kompetensfrågan att göra. Men som grupp är de förstås ändå viktiga och de har ett nätverk med SKL.

Brukarorganisationerna

Brukarorganisationerna syn på kompetens? Var finns brukarorganisationerna i det här med kompetens? Frågor gällande tillgänglighet och delaktighet har varit och är viktiga frågor för brukarorganisationerna. Frågan är dock vad man anser om behovet av kompetens för de personer som behöver stöd för att vara delaktiga och för att kunna ta del av ett tillgängligt samhälle? Kommer vi någon vart utan brukarna?

Forskare

Hur kan FoU verksamheterna vara ett stöd i arbetet att synliggöra verksamhetsområdet? Kan vi samverka mer med forskare i detta syfte? Det var en av frågorna vi tog upp vid föregående träff. Flera deltagare hade med sig namn på forskare man på olika sätt samverkar med.

Studentuppsatser

Ytterligare ett sätt att både synliggöra och utveckla funktionshinderområdet kan vara att öka, sprida och använda studentuppsatser inom området. Carpes hemsida kan fungera som arena för detta. De som vill kan skicka uppsatser till Carina så kan de läggas ut och eventuellt få större spridning.

ICF

Vid föregående träff nämndes ett projekt kring ICF. Några av deltagarna som har erfarenhet av ICF ser det som en möjliggörare i arbetet med att få gemensamma begrepp och gemensam syn på problem och möjligheter etc. Här finns ett instrument som skulle kunna fungera som gemensam sammanhållande faktor.

Maria Holknekt, Sundsvall som finns med i kompetensrådet och även i Föreningen för kognitivt stöd, berättade att föreningen har fått medel från Allmänna arvsfonden för att ta fram en elektronisk guide som ska underlätta för användning. Guiden kommer att presenteras på föreningens konferens den 21 – 22 mars. Rita Ehrenfors är projektledare för ”Hitta rätt i vardagen med ICF”. Mer info finns på www.fks.org.se
Vid kommande träff kan det vara aktuellt att presentera guiden.

Framtidsanalyser – hur arbetar man med framtidsanalyser kopplat till kompetens.

Det var en fråga vi identifierade vid föregående träff, men som vi inte hann diskutera vid dagens möte. Det dock en högaktuell fråga i allt som är beskrivet ovan. Just framtidsanalyser kopplat till kompetens måste finnas med i alla våra diskussioner med Socialdepartementet, Socialstyrelsen, Myndigheten för yrkeshögskolan etc. Det gäller att ligga steget före i dessa diskussioner, allt för att möta morgondagens brukare med rätt kompetens.

Nästa träff

Nästa träff blir den 21 september - i SKLs lokaler med deltagande av någon representant från SKL - dagen efter årets INTRA dagar. Inbjudan skickas ut innan.

Därefter blir det en träff i mitten av december och sen den 15 mars – dagen efter nästa konferens som blir den 14 mars.

Skrev gjorde
Carin & Carina